

ČESKÝ JAZYK

s řešením!

Pracovní list: Vymýšlení slov podle zadání



max. 2 body

n kvůli stavbě.

n navěky.

Příprava na
přijímačky

PRO ČTYŘLETÉ OBORY

HURÁ NA TO...

1. Napište spisovné přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem PŘÍTEL a skloňuje se podle vzoru MLADÝ.
2. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem BŘEH a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.
3. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem BRANKA, skloňuje se podle vzoru SOUDCE a obsahuje předponu.
4. Napište spisovné přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem HRA a skloňuje se podle vzoru JARNÍ.
5. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem HŘÍCH a skloňuje se podle vzoru PÁN.
6. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem PLNÝ a skloňuje se podle vzoru PÍSEŇ.
7. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem RUKA a skloňuje se podle vzoru HRAD.
8. Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem VŮŇ a skloňuje se podle vzoru MLADÝ.
9. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem MĚSTSKÝ a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.
10. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem NESVĚDČIT a skloňuje se podle vzoru PÁN.
11. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem ZAPISOVAT a skloňuje se podle vzoru HRAD.

12. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem HROZNÁ a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

13. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem PAROHATÝ a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

14. Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem JÍST, skloňuje se podle vzoru MLADÝ a neobsahuje předponu.

15. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem ŘÍKAT, skloňuje se podle vzoru KOST a neobsahuje předponu.

16. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem CHOVAT a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

17. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem ZEM a skloňuje se podle vzoru HRAD.

18. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem HLAS a skloňuje se podle vzoru MUŽ.

19. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem HUSTÝ a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

20. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem POZDĚ a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

1. Napište spisovné přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem PŘÍTEL a skloňuje se podle vzoru MLADÝ.

Postup:

1. Kořen slova PŘÍTEL je „přít“. Uvědomím si ale, že se i kořen může u různých příbuzných slov mírně lišit a nemusí sedět úplně všechna písmenka. V tomto případě se může „í“ změnit na „á“.

2. Ujasním si, že hledám přídavné jméno tvrdé, budu se na něj tedy ptát otázkou „Jaký?“. Odpovím si „přátelský“ a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru mladý.

Správná odpověď: přátelský

2. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem BŘEH a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

Postup:

1. Kořen slova BŘEH je rovnou celé toto slovo. Uvědomím si ale, že se i kořen může u různých příbuzných slov mírně lišit a nemusí sedět úplně všechna písmenka. Písmeno „h“ se často mění na „ž“ (například kniha–knižní).

2. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru stavení, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „to“ a co bude končit na písmeno „í“.

3. Je jasné, že musím přidat předponu, abych dosáhl prodloužení kořene na tři slabiky. Napadne mě slovo nábreží a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru stavení.

Správná odpověď: nábreží, pobřeží

3. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem BRANKA, skloňuje se podle vzoru SOUDCE a obsahuje předponu.

Postup:

1. Kořen slova BRANKA je „bran“. Uvědomím si, že hledám podstatné jméno podle vzoru soudce, bude to tedy podstatné jméno rodu mužského životného, na které mohu ukázat „ten“ a které bude končit na písmeno „e“.

2. V zadání mám přímo nápovědu, že mám použít předponu. Napadne mě slovo obránce a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky, skloňuje se podle vzoru soudce a obsahuje předponu.

Správná odpověď: obránce

4. Napište spisovné přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem HRA a skloňuje se podle vzoru JARNÍ.

Postup:

1. Kořen slova HRA je rovnou toto celé slovo.

2. Ujasním si, že hledám přídavné jméno měkké, budu se na něj tedy ptát otázkou „Jaký?“.

Odpovím si „herní“ a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru jarní.

Správná odpověď: herní, hráci

5. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem HŘÍCH a skloňuje se podle vzoru PÁN.

Postup:

1. Kořen slova HŘÍCH je celé toto slovo. Uvědomím si ale, že se i kořen může u různých příbuzných slov mírně lišit a nemusí sedět úplně všechna písmenka. Písmeno „ch“ se často mění na „š“ (například duch—duše).

2. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru pán, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „ten“ a co bude mužského rodu životného.

3. Napadne mě slovo hříšník a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru pán.

Správná odpověď: hříšník

6. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem PLNÝ a skloňuje se podle vzoru PÍSEŇ.

Postup:

1. Kořen slova PLNÝ je „pln“. Uvědomím si, že hledám podstatné jméno podle vzoru píseň, bude to tedy podstatné jméno rodu ženského, na které mohu ukázat „ta“ a v 2. pádě jednotného čísla bude končit na písmeno „ě“.

2. Hledám dvouslabičné slovo, určitě tedy musím přidat předponu nebo příponu. Napadne mě slovo náplň a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru píseň.

Správná odpověď: náplň

7. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem RUKA a skloňuje se podle vzoru HRAD.

Postup:

1. Kořen slova RUKA je „ruk“. Uvědomím si, že hledám podstatné jméno podle vzoru hrad, bude to tedy podstatné jméno rodu mužského neživotného, na které mohu ukázat „ten“.
2. Hledám dvouslabičné slovo, určitě tedy musím přidat předponu nebo příponu. Napadne mě slovo rukáv a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru hrad.

Správná odpověď: rukáv

8. Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem VŮŇ a skloňuje se podle vzoru MLADÝ.

Postup:

1. Kořen slova VŮŇ je „vůn“. Uvědomím si ale, že se i kořen může u různých příbuzných slov mírně lišit a nemusí sedět úplně všechna písmenka. V tomto případě se může „ů“ změnit na „o“ (například vůz–vozový).
2. Ujasním si, že hledám přídavné jméno tvrdé, budu se na něj tedy ptát otázkou „Jaký?“. Odpovím si „vonný“ a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru mladý.

Správná odpověď: vonný

9. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem MĚSTSKÝ a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

Postup:

1. Kořen slova MĚSTSKÝ je „měst“.
2. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru stavení, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „to“ a co bude končit na písmeno „í“.
3. Je jasné, že musím přidat předponu nebo příponu, abych dosáhl prodloužení kořene na tři slabiky. Napadne mě slovo náměstí a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru stavení.

Správná odpověď: náměstí, předměstí

10. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem NESVĚDČIT a skloňuje se podle vzoru PÁN.

Postup:

1. Kořen slova NESVĚDČIT je „svěd“. Nenechám se zmást předponou „ne“ a uvědomím si, že se jí při vytváření nového slova vůbec nemusím držet.
2. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru pán, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „ten“ a co bude mužského rodu životného.
3. Napadne mě slovo svědek a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru pán.

Správná odpověď: svědek

11. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem ZAPISOVAT a skloňuje se podle vzoru HRAD.

Postup:

1. Kořen slova ZAPISOVAT je „pis“. Nenechám se zmást předponou „za“ a ujasním si, že při vymýšlení nového slova se této předpony nemusím držet, a hlídám si pouze kořen slova.
2. Uvědomím si, že hledám podstatné jméno podle vzoru hrad, bude to tedy podstatné jméno rodu mužského neživotného, na které mohu ukázat „ten“.
3. Hledám jednoslabičné slovo, samotný kořen ale hledaným slovem není. Určitě tedy musím přidat předponu nebo příponu, ale takovou, která bude neslabičná. Napadne mě slovo spis a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně jednu slabiku a skloňuje se podle vzoru hrad.

Správná odpověď: spis

12. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem HROZNÁ a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

Postup:

1. Kořen slova HROZNÁ je „hroz“. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru žena, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „ta“.
2. Napadne mě slovo hrozba a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru žena.

Správná odpověď: hrozba, hrůza

13. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem PAROHATÝ a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

Postup:

1. Kořen slova PAROHATÝ je „roh“. Uvědomím si ale, že se i kořen může u různých příbuzných slov mírně lišit a nemusí sedět úplně všechna písmenka. V tomto případě se může „h“ změnit na „ž“ (například mlha–mlžení).
2. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru stavení, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „to“ a bude končit na písmeno „í“.
3. Napadne mě slovo paroží a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru stavení.

Správná odpověď: paroží, nároží

14. Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem JÍST, skloňuje se podle vzoru MLADÝ a neobsahuje předponu.

Postup:

1. Kořen slova JÍST je celé toto slovo. Uvědomím si ale, že se i kořen může u různých příbuzných slov mírně lišit a nemusí sedět úplně všechna písmenka. V tomto případě se může „í“ změnit na „e“.
2. Ujasním si, že hledám přídavné jméno tvrdé, budu se na něj tedy ptát otázkou „Jaký?“. Odpovím si „jedlý“ a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky, neobsahuje předponu a skloňuje se podle vzoru mladý.

Správná odpověď: jedlý

15. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem ŘÍKAT, skloňuje se podle vzoru KOST a neobsahuje předponu.

Postup:

1. Kořen slova ŘÍKAT je „řík“. Uvědomím si, že hledám podstatné jméno podle vzoru kost, bude to tedy podstatné jméno rodu ženského, na které mohu ukázat „ta“ a v 2. pádě jednotného čísla bude končit na písmeno „í“.
2. Hledám jednoslabičné slovo, to je velká nápověda a musím počítat s tím, že některá písmena v kořenu slova se mohou měnit, ale pořád se bude jednat o slovo příbuzné. Napadne mě slovo řeč a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně jednu slabiku a skloňuje se podle vzoru kost.

Správná odpověď: řeč

16. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem CHO VAT a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

Postup:

1. Kořen slova CHO VAT je „chov“. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru žena, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „ta“ a co bude končit na písmeno „a“.
2. Uvědomím si, že některá písmena v kořeni slova se mohou měnit, například písmeno „o“ na „ů“ (například most–můstek).
3. Napadne mě slovo chůva a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru žena.

Správná odpověď: chůva

17. Napište spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabíčné, je příbuzné se slovem ZEM a skloňuje se podle vzoru HRAD.

Postup:

1. Kořen slova ZEM je přímo celé toto slovo.
2. Uvědomím si, že hledám podstatné jméno podle vzoru hrad, bude to tedy podstatné jméno rodu mužského neživotného, na které mohu ukázat „ten“.
3. Hledám tříslabíčné slovo, určitě tedy musím přidat předponu nebo příponu, pomocí kterých přidám další dvě slabiky. Napadne mě slovo pozemek a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru hrad.

Správná odpověď: pozemek

18. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabíčné, je příbuzné se slovem HLAS a skloňuje se podle vzoru MUŽ.

Postup:

1. Kořen slova HLAS je přímo celé toto slovo.
2. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru muž, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „ten“ a co bude mužského rodu životného.
3. Hledám tříslabíčné slovo, určitě tedy musím přidat předponu nebo příponu, pomocí kterých přidám další dvě slabiky. Napadne mě slovo hlasatel a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru muž.

Správná odpověď: hlasatel

19. Napište současné spisovné podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem HUSTÝ a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

Postup:

1. Kořen slova HUSTÝ je „hust“. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru žena, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „ta“ a co bude končit na písmeno „a“.
2. Napadne mě slovo hustota a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně dvě slabiky a skloňuje se podle vzoru žena.

Správná odpověď: hustota

20. Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem POZDĚ a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

Postup:

1. Kořen slova POZDĚ je „pozď“. Ujasním si, že hledám podstatné jméno podle vzoru stavení, bude to tedy něco, na co mohu ukázat „to“ a co bude končit na písmeno „í“.
2. Slovo, které hledám, má mít tři slabiky, pomocí předpon nebo přípon musím přidat ke kořeni slova další dvě slabiky.
3. Napadne mě slovo zpoždění a zkontroluji, jestli toto slovo má skutečně tři slabiky a skloňuje se podle vzoru stavení.

Správná odpověď: zpoždění